

‘Verantwoordelijkheid gebruik van domeinnamen ligt bij de houder ‘

Citeersuggestie: Maarten Simon, Verantwoordelijkheid gebruik van domeinnamen ligt bij de houder’, ITenRecht nr. [IT 1170](#).

Op 21 mei heeft mr. F.J. van Eeckhoutte op drie fora waaronder deze [\[IT 1149\]](#) en op zijn eigen website een uitgebreide opinie gepubliceerd onder de titel ‘SIDN de papieren tijger’. De auteur stelt hierbij de vraag of SIDN geen actievere rol zou moeten spelen bij de correctheid van de houdergegevens. Ook werpt Van Eeckhoutte de vraag op wat de rol van SIDN is met betrekking tot de vraag wie gebruiker van een domeinnaam is, en specifiek de vraag wat onder .nl moet gebeuren met zogenaamde proxy registrations. Zonder in te gaan op de individuele gevallen die in de opiniestukken worden genoemd, verdienen de generieke beleidsthema’s die Van Eeckhoutte aansnijdt zeker aandacht. SIDN hecht hier aan omdat zij het beleid rond de registratie van .nl-domeinnamen zoveel mogelijk bepaalt in samenspraak met alle betrokken stakeholders en zij deze zo nodig aanpast aan actuele ontwikkelingen.

Moet SIDN meer doen om te zorgen dat de houdergegevens correct zijn ?

Op dit moment zijn er bijna 5,3 miljoen .nl-domeinnamen geregistreerd door ongeveer 1,7 miljoen verschillende houders. De gegevens van deze houders zijn door SIDN opgenomen in haar database en worden gedeeltelijk via de whois-dienst (naam) en daarnaast op verzoek aan advocaten of deurwaarders (adres) aan derden verstrekt. In het huidige systeem ligt de verantwoordelijkheid voor de correctheid van de geregistreerde gegevens primair bij de houders. Deze hebben ook een evident belang bij het vermelden van correcte gegevens omdat hiermee vaststaat dat zij de contractuele wederpartij van SIDN zijn en dus de rechten met betrekking tot de domeinnaam kunnen uitoefenen. Deze verantwoordelijkheid is ook verankerd in de Algemene Voorwaarden voor .nl-domeinnaamhouders.

Zoals bekend worden .nl-domeinnamen vervolgens niet rechtstreeks door houders bij SIDN geregistreerd maar in alle gevallen via een van de ongeveer 1.650 bij SIDN aangesloten registrars. Alleen registrars hebben een rechtstreekse verbinding met het registratiesysteem van SIDN en kunnen in opdracht van de houder domeinnamen aanvragen en wijzigingen in de registratie door SIDN laten doorvoeren. De registrars hebben op basis van de tussen hen en SIDN geldende voorwaarden een zorgplicht met betrekking tot de correctheid van de houdergegevens en dienen op verzoek van SIDN bewijs van de correctheid van de gegevens te kunnen leveren. Op het moment dat er bij SIDN twijfels bestaan over de juistheid van de gegevens, NoRef

neemt zij in de praktijk contact met de betreffende registrar op en verzoekt deze de gegevens te controleren en, mocht blijken dat deze onjuist zijn, dan wordt de houder de ruimte geboden deze aan te passen. Slechts als deze hiertoe niet over gaat, wordt de overeenkomst beëindigd en wordt daarmee de registratie van de domeinnaam doorgehaald.

SIDN verwerkt op dit moment iedere maand zo’n 100.000 nieuwe registraties en 33.000 houderwijzigingen en wijzigingen van contactgegevens van houders. Het aantal klachten over onjuiste houdergegevens dat SIDN ontvangt, is in eenzelfde periode meestal op 1 hand te tellen. Vraag is dan hoe wenselijk het is om heel veel energie van SIDN, de registrars en de houders te vragen om te zorgen dat deze gegevens allemaal up to date zijn. Het .nl-domein komt daarbij in veel internationale vergelijkende lijstjes veelal als een van de meest veilige domeinen (op het gebied van phishing, malware, cybercrime en spam) naar voren. Ook in dat opzicht lijkt er geen noodzaak om maatregelen te nemen ter verbetering van de kwaliteit van de houdergegevens.

Een reden om toch te overwegen meer aandacht aan dit onderwerp te besteden is de trend in de internationale domeinnaamwereld naar meer controle en handhaving op de correctheid van houder(contactgegevens). Zo heeft ICANN onlangs met haar gTLD-registrars (voor .com, .org, etc.) een nieuwe overeenkomst uitonderhandeld waarbij de registrars verplicht worden om het opgegeven emailadres of telefoonnummer te verifiëren. Ook dringen de internationale overheden bij ICANN aan om op dit vlak meer verplichtingen aan de beoogde registries van de nieuw aangevraagde gTLD’s op te leggen. Daarnaast is bijvoorbeeld Nominet, de beheerder van het .uk domein, vorig jaar met een uitgebreid programma gestart om de houdergegevens onder dat domein te verbeteren. Hoewel SIDN er van overtuigd is dat dergelijke maatregelen niet zullen bewerkstelligen dat de echte boeven zich onder hun eigen naam en met hun eigen contactgegevens zullen registreren, wil SIDN graag voorkomen dat kwaadwillenden een voorkeur voor .nl-domeinnamen ontwikkelen als die in vergelijking tot andere domeinnaamextensies makkelijker met valse gegevens geregistreerd zouden kunnen worden. De vraag die daarbij door SIDN samen met onder andere haar registrars beantwoord zal moeten worden is welke nadere maatregelen zinvol en effectief zijn. Suggesties zijn uiteraard welkom.

SIDN, de Houder, de Gebruiker en de proxy/privacy dienstverlener

Een tweede punt dat Van Eeckhoutte aansnijdt is wat de rol van SIDN is met betrekking tot de zogenaamde proxy/privacy services. Bij het gebruik van een dergelijke dienst wordt op verzoek van de gebruiker van een domeinnaam tegen aanvullende betaling niet zijn naam als houder van de domeinnaam geregistreerd, maar de naam van een proxy/privacy dienstverlener, vaak zijn registrar of een daaraan gelieerde partij. Door het gebruik van proxy/privacy services wordt voorkomen dat de gegevens van de gebruiker via de whois publiekelijk bekend zijn.

Bij de registratie van .com, .net en andere gTLD's worden dergelijke diensten al vele jaren aangeboden. Onder .nl zien we wel al sinds jaar en dag dat er domeinnamen op naam van de registrar in plaats van de gebruiker worden geregistreerd. Het gebruik van de term proxy of privacy service provider als naam van de houder is echter relatief nieuw. De opkomst van dergelijke diensten wekt overigens wel enige verbazing nu SIDN al sinds 2009 in de .nl-whois nog slechts de naam van de houder en niet langer zijn adresgegevens toont. In vervolg op het Domeinnaamdebat dat SIDN in 2012 organiseerde zal de publieke whois bovendien nog verder aangepast worden, waarbij niet zakelijke houders de mogelijkheid zullen krijgen om ook hun naam niet meer te tonen. Het (privacy) belang van een gebruiker om van dergelijke diensten gebruik te maken lijkt dan ook minimaal.

Vraag is of SIDN iets met de opkomst van privacy/proxy services moet. Met betrekking tot de gTLD's worden door ICANN op dit moment de eerste stappen gezet om dit te reguleren. Zo zal een privacy/proxy dienstverlener er voor moeten zorgen dat deze over de benodigde gegevens van zijn klant beschikt en deze onder omstandigheden ter beschikking moet kunnen stellen. Drijvende kracht achter deze regelgeving zijn de, met name Amerikaanse, opsporingsautoriteiten.

Voor wat betreft de Nederlandse situatie is het van belang dat, zoals Van Eeckhoutte in zijn stuk ook aanhaalt, SIDN zich sinds jaar en dag primair richt op de (rechts)persoon van de houder en niet op de eventuele gebruiker van een domeinnaam of op partijen die mogelijk een beter recht op het gebruik van de domeinnaam zouden kunnen doen gelden. Voor SIDN staat de houder centraal. Dit is de partij met wie SIDN een overeenkomst heeft gesloten met betrekking tot het gebruik van een .nl-domeinnaam. Op basis

van die overeenkomst verkrijgt de houder jegens SIDN de exclusieve bevoegdheid om met betrekking tot een .nl-domeinnaam te bepalen naar welke nameservers de DNS servers van SIDN doorverwijzen. De houder verkrijgt gedurende de loop van de overeenkomst in principe de exclusieve macht over deze verwijzing en daarmee de facto over het gebruik van de domeinnaam op het internet. Contractueel heeft SIDN vervolgens bepaald dat de verantwoordelijkheid en het risico voor het gebruik van de domeinnaam op het internet bij de houder liggen.

De betrokkenheid van SIDN bij het latere gebruik van de domeinnaam is vervolgens beperkt. Wat een houder met de domeinnaam doet, en of hij deze zelf gebruikt of dit geheel of gedeeltelijk aan derden over laat, gaat in principe buiten SIDN om. Alleen in uitzonderlijke gevallen zal SIDN op basis van de Notice and Take Down regeling ingrijpen vanwege het gebruik van een .nl-domeinnaam.

Overigens heeft SIDN wel een aantal voorzieningen ingericht om het derden makkelijker te maken een domeinnaamhouder aan te spreken. Zo publiceert SIDN een deel van de houdergegevens in de whois, verstrekt zij op verzoek de overige houdergegevens aan advocaten en deurwaarders, is er de Geschillenregeling voor .nl-domeinnaamhouders en de domicilie-regeling voor niet in Nederland gevestigde houders en registreert zij van op .nl-domeinnamen gelegde beslagen. Vanuit het oogpunt van bescherming van de domeinnaamaanvrager heeft SIDN vervolgens al in 2008 registrars verboden domeinnamen voor een klant op naam van de registrar te registreren zonder de aanvrager uitdrukkelijk te informeren over de consequenties daarvan. Een van de belangrijke consequenties voor de aanvrager/gebruiker is dat deze jegens SIDN geen enkele aanspraak op de domeinnaam kan doen gelden. Hij loopt daardoor bijvoorbeeld het risico de domeinnaam kwijt te raken bij een faillissement van de registrar.

In de huidige situatie geldt vervolgens voor de privacy/proxydienstverlener dat deze ook in juridische zin niet alleen door SIDN als houder wordt beschouwd maar ook door iedere derde. De privacy/proxydienstverlener is daarmee in principe zelfstandig verantwoordelijk voor het gebruik van die domeinnaam en kan, net als iedere andere houder die een derde zijn domeinnaam laat gebruiken, op dit gebruik worden aangesproken. Dat de vermelde (handels)naam van de houder de term 'proxy' bevat lijkt SIDN daarbij niet relevant. Hoe deze zich ook noemt, de privacy/proxydienstverlener blijft de houder van de

domeinnaam en daarmee verantwoordelijk en aanspreekbaar op het gebruik van de domeinnaam.

Onder de hiervoor beschreven omstandigheden ziet SIDN vooralsnog geen aanleiding om privacy/proxydiensten te reguleren. Zoals altijd staat zij echter open voor verdere discussie, mocht blijken dat hier binnen de brede internetgemeenschap behoefte aan is.

Geen urgente wijzigingen, wel een aanzet voor verdere discussie

Het beleid van SIDN met betrekking tot het .nl domein is geheel in lijn met haar eigen regels. Beide worden vastgesteld in samenspraak met de lokale internetgemeenschap. SIDN waardeert vanuit die optiek het commentaar van Van Eeckhoutte. Hij sluit daarbij aan op de immer doorlopende discussie over de vraag of en op welke wijze SIDN en haar registrars meer zouden moeten doen om de kwaliteit van de houdergegevens te verbeteren. Ook stelt hij de rol van SIDN ten opzichte van privacy/proxy dienstverleners ter discussie. SIDN acht beleidswijzigingen op beide vlakken niet urgent. SIDN zet echter de discussie over met name de eerste vraag tegelijkertijd graag voort en hoopt daarbij zoveel mogelijk alle verschillende stakeholders, waaronder ook zeker de heer Van Eeckhoutte, te betrekken.

Maarten Simon

Senior Legal & Policy Manager SIDN